

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hétre 10 korona. Negyedévre 30 korona.
Félévre 50 korona. Egész évre 120 korona.
Megjelenik hétfő kivételével minden nap

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Kossuth-utca 3. sz., első emelet.
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület.)
Egy szám ára 1 korona.

Az entente nem adja vissza Magyarország területeit.

A legfelsőbb tanács válasza a magyar delegáció ellenjavaslatára. Tíz nap alatt alá kell írni a békeszerződést.

Az 1920. esztendő május havának 5-ik napján, szerdán átnyújtotta egy francia ezredes a legfelsőbb tanács választát a magyar békedelegáció ellenjavaslatára. Bizakodó reménységgel várt a magyar nemzet erre a nagy pillanatra közel két esztendő óta, amióta letette a fegyvert, amelyet a ránk kényszerített világháborúban mindenütt a becsület és dicsőség cserilevele koszoruzott.

Sorsunk aktáit lezártak vélik az imperialista entente-hatalmak. Higgadt szemmel, tisztá-látó logikával nem is várhattunk tőlük részrehajlatlan igazságosságot és most mégis, amikor a telefont a füllünkbe duruzsolja a párisi szikratáviró hírért, összefacsarodik a szívünk s a köny elborítja szemünket. Remegő kézzel, fájó szorongó szívvel röjjük papirosra ezeket a sorokat, amelyek ennek a szegény, mindenkitől magárahagyott Magyarországnak a történelmébe kapcsolódnak bele.

Beborult feletünk az ég — egy időre! Az entente kijelentette válaszában, hogy nem változtatja meg a békeszerződéstervezetének területi intézkedéseit. Ez azt jelenti, hogy azok a magyar területek, a melyeket önző szomszédaink jólelve megszállottak, nem kerülnek Magyarországhoz, magyarok milliói cseh, román, szerb rab igában maradnak.

Megadja az entente a mentegődzést is, hogy miért kellett így intézkednie. Azért, mert minden változtatás súlyos következményekkel járna. Mert fél azoktól a Magyarország körül levő elősdi kis államoktól, amelyeknek az entente már a háború első esztendei-

ben eladta magát. Előre megitta az áldomást az ugynevezett „társult hatalmakkal” a medve bőrére.

Micsoda naiv és nevetséges kifogása annak a Millerand ur által aláírt magyarzó levélnek az, hogy a szövetséges hatalmaknak meggyőződése: a népszavazás sem járna más eredménnyel, mint amilyenre a szövetségesek eddig jutottak! Ha olyan biztosak benne, miért nem merik hát elrendelni azt a népszavazást? Egszertien azért, mert érzik az igazságtalanságukat! Miért érzik, hogy igazságtalannul visszaélnek hatalmukkal, igazságtalannul kényszerítik idegen rabigába a magyar nemzet millióit!

Am van egy passzusa Millerand kísérő levelének, amely mindennél fájdalmasabb és keservesebb. Rámutat arra, hogy Magyarország is felelős a világháború felidézése óta történt eseményekért. Ez a vád a magyar bolsevikieknek köszönhető. Az ő bűnükre hull ez a vád, de nemcsak őket sújja, hanem ránehezedik az egész magyar népre. Nekik köszönhejük — a zsidó szovjetnek — hogy Magyarország szent fődjére gyáva csehek, marta-lóc oláhok, vad szerbek taposhattak reá és kéjelegve osztozhatnak rajta!

A gyász tavasza következett reánk. De mi nem öltünk gyászt! Föl a fejvel! Büszkén, mert az igazság velünk van. A történelem elégtételt fog adni nekünk hamarosan, mert a történelem nem tűri az igazságtalanságot és az erőszakot! Revanche!

Vesse lelkébe e napon minden magyar ezt a kemény, villámzó szót! A franciák majd-

nem félszázadig hordták a szívükben ezt a szót, ezt a dacos fogadalmat és az idő meghozta nekik törekvésük beteljesedését. Mi nem fogunk oly hosszú ideig várni, mint a franciák. A magyar emberben több a temperamentum, a bátorság, mint a világ akármelyik nációjában.

Nem fogadja el senki, aki magyar, ezt az erőszakos békeszerződést. Nem tekinti azt senki, aki magyar, egyébként, mint gyűlöletes papirrongynak. Csak egyet ígérhetünk meg az ententének, még pedig azt, hogy igenis teljesedni fog az a reménysége, hogy Magyarország a jövőben a béke és a rend tényezője lesz.

Az lesz! A rend és a béke tényezője. Mert ez fogja adni az erőt a magyarságnak ahoz, hogy lerázza magáról a ráta-padt falánk piócákat: a csehekét, a románokat, a szerbe-

ket és mind mind azokat, akik a kincses szent magyar földet akarják bekebelezni.

Nem, nem soha!

A magyar közvélemény a békeajánlatot a nemzet becsülete ellen való hihetetlen merényletnek s a magyar nemzet, mint az európai civilizáció évezredes védelmezőjével szemben való rettenetes hálátlanságnak tekinti s ennek következtében magyar ember ezt a békét nem fogadja el, mert édes magyar hazánk megbecsüléséhez soha, semmi körülmények között sem járulhatunk hozzá. Am végezze el azt, — ha tudja — az erőszak, de halálos ítéletünket nem írjuk alá. Teljes szívvel, lélekkel, utolsó csepp vérünkig tiltakozunk az egész világ előtt Magyarország területének megcsönkítése ellen!

A válasz átadásáról szóló tudósításunk a következő:

A legfelsőbb tanács válasza a magyar ellenjavaslatokra.

Budapest, május 6. (Párisi szikratávirat. A Havas-ügynökség jelentése. Érkezett délelőtt 10 óra 30 perckor.)

Henri ezredes szerdán átnyújtotta a magyar békedelegációnak a legfelsőbb tanács választát a magyar ellenjavaslatokra.

A kísérőlevelet Millerand, Franciaország miniszterelnöke írta alá.

A levél annak a reménységének ad kifejezést, hogy Magyarország a jövőben a béke és rend tényezője lesz, de rámutat arra, hogy Magyarország is felelős a világháború felidézése óta történt eseményekért és a kettős monarchia imperialista politikájáért.

A szövetséges és társult hatalmak nem járultak hozzá azokhoz a javaslatokhoz. — mondja a levél — hogy a szomszédállamoknak jutott területeken népszavazás legyen. Elhatározták, hogy nem változtatják meg a területi intézkedéseket, mert minden változtatás súlyosabb következményekkel járna, mint a magyar delegáció által kihatásba helyezett következmények. A néprajzi viszonyok olyanok, hogy lehetetlen, hogy a politikai határok a néprajzi határokkal egybeessenek.

A szövetség hatalmak meggyőződése, hogy a népszavazás sem járna más eredménnyel, mint amilyenre eddig jutottak.

A határkizsgáló bizottságok olyan esetekben, ahol igazságtalanság látszik fennforogni, jelentést tehetnek a népszövetségi tanácsnak.

A rutén földre vonatkozólag a cseh-szlovák szerződés módját ad, hogy a tartomány lakossága kívánságait nyilvánosságra hozza.

A kísérőlevél végül hangoztatja, hogy ha Magyarország köteleseit loyálisan teljesíti, közelebb hozza azt az időpontot, amikor Magyarországot a népszövetséghez tartozónak lehet számítani.

A magyar delegáció tíz napi határidőt kapott a békeszerződés végleges elfogadására. (Nemzeti Sajtótudósi ó.)

Nincs bevetetlen terület a debreceni határban.

A mezőgazdasági viszonyok.

Buchwein Béla gazdasági felügyelő jelentette Debrecen város közigazgatási bizottságának, szerdán délutáni ülésén az április havi mezőgazdasági viszonyokról, hogy a kedvező kora tavaszi időjárás a gazdasági munkálatoknak általában kedvezett s ennek következtében a tavaszi gabonafélék, a burgonya és répa vetése is kevés kivétellel, a legnagyobb részben befejeztett. Ez idő szerint még el nem vetett tengeri alá való szántás, valamint a többi talajelőkészítési munkálatok vannak folyamatban.

Rendkívül megnehezítette a munkálatokat az, hogy az oláh megszálló csapatok különösen a nagy és közepbirtokokról igen sok igavonó állatot és gazdasági gépet vittek el. Azonban még is már el lehet mondani, hogy — kivéve a víz alatt álló területeket — egy talpalattnyi föld sem marad megműveletlenül.

Az őszi vetések jól indulnak, de a száraz, szokatlanul meleg időjárás mellett fejlődésükben visszamaradnak, a rozsvetések sok helyen ritkák, kalászukat hányják, a buza szarba indult, általában esőt kívánnak.

A tavaszi gabonafélék általában jól állanak, mert jól megmunkált földbe kerültek és az időjárás igen kedvező volt a fejlődésükre.

A lóherék és lucernások mindentűl szépen fejlődtek.

A rétek és legelők fűnövése gyors fejlődésnek indult, de a szárazság miatt növényben visszamaradt sőt a hortobágyi legelő szikes részén már ki is sült.

A szőlők jól fakadtak, helyenkint az lioncabogár tett számottevő kárt a szőlőkben.

A gyümölcsösökben az alma, körte, meggy és cseresznye jól kötődtek, míg a szilva a nagy hőmérséklet következtében elrugott.

Új árak a vendéglőkben és kávéházakban

Az árvizsgáló bizottság közleménye

1. Az országos központi árvizsgáló bizottság 4370—1920. sz. rendeletével az eddigi menürendszert megszüntette s tömegtelekűl a levest, feltételes főzeléket és a főtt tésztát állapította meg. A nyilvános étkező üzemek tehát a déli és esti étkezési időben levest, feltételes főzeléket és főtt tésztát kötelesek kiszolgáltatni s attól az időtől kezdve; mikor a feltételes főzelék elfogyott, bármilyen husfőlt (szárnyas és hal kivételével) kiszolgáltatni tilos. Minden egyéb étel-ár szabad egyezség tárgyát képezi, a tezei a tisztességes haszon és az egyes cikkek napi beszerzési árának együttes mérlegelésével, amely mindenkor panasz tárgyát képezheti.

2. Leves félék: hus, hamis és ragu leves. Főzelék félék: száraz (bab, borsó stb.) vagy zöld (káposzta, kel stb.) és főtt tészta.

3. A leves nem lehet kevesebb 2 és fél dl-nél, a főzelék 30 dkg-nál, a főtt tésztát elkészítés után 6 dkg. esontnélküli husnál és tészta 10 dkg-nál.

4. Az étlapon minden étkezésnél elegendő többfajta leves és főzelék szerepeltetése, de naponként változtatva.

5. A nyilvános étkező helyiségek 3 osztályba sorozottnak: I. o. Arany Bika, Gambrius, Török féle, Royal, Angol királynő, Hungaria, Dréher és Frohner. II. o. Más, vendéglői jogosultsággal bíró étkező helyek. III. o. vendéglői jogosultsággal nem bíró kávéházak.

6. A leves ára csoportok szerint a következő: I. o. étkező üzemeknél husleves 1 K, hamis leves 1-50 K, ragu leves 2 K. II. o. üzemeknél husleves 80 f, hamis leves 1-20 K és ragu leves 1-60 K. III. o. üzemeknél husleves 60 f, hamis leves 80 f és ragu leves 1 K.

7. A feltételes főzelék adagjairól az összes nyilvános étkező helyiségekben — csoportokra való tekintet nélkül — 12 K, a főtt tésztaért pedig 6 K számítható fel.

8. Egy csésze fekete 2 K, tejes kávé cukorral 3 K, tea rummal és cukorral 4 K, végül tea rum nélkül cukorral 2 K 50 fillér.

9. A töltött sütemények (50 százalék liszt), a szokásos nagyságban hozva forgalomba, éttermekben 1 K 50 f (darabonként) és kávéházakban 2 K 50 f (darabonként).

10. Az egyes étkező üzemeket és kávéházakat természetesen csak olyan terjedelemben kötelezik a fenti rendelkezések, amilyen terjedelemben iparjogosultságuk van.

11. Ezen rendelkezések mellett a bizottság minden eddigi árszabálya, mely az étkező üzemekre, vendéglőkre vagy kávéházakra vonatkozik, hatályát veszti. Ezen rendelet a megjelenő példányokból kivágandó és minden kötelezett által szembeutó helyen kifüggesztendő.

12. Aki ezen rendeletet kijátsza, a 3678—1917. M. E. sz. rendelet vonatkozó szakasza szerint kihágást követ el és szigorúan büntetendő.

Ezen árszabály 1920 évi május hó 7-én lép életbe.

13. A kihágás elbírálása a debreceni államrendőrség hatáskörébe tartozik. Debrecen, 1920 május 5.

Az árvizsgáló bizottság

Horthy Miklós kormányzó nyilatkozata

London, május 6. A Reuter ügynökség Horthy Miklós kormányzóval folytatott beszélgetést közöli, amelyben Horthy Miklós kijelenti, hogy az általános helyzet Magyarországon javult, aminek magyarázata az, hogy egyre szélesebb körben indul meg a munka.

Megcáfolja a kormányzó azokat a híreket, mintha Magyarországon borzalmas zsidótüldözés volna.

Hangoztatja, hogy Magyarországnak a királysághoz kell visszatérnie.

Tiltakozik a Magyarország elé szabott elviselhetetlen és keresztülvihetetlen súlyos baktériátelek ellen. (Nemz. Sajtótud.)

Közvetlen áruforgalom Debrecen és Ausztria közt Vasutiszigetiek értekezlete

Nagyjelentőségű értekezlet volt tegnap Debrecenben a vasúti állomás egyik termében. Az értekezleten a magyar államvasutak igazgatóságán kívül részt vettek az ausztriai vasutak igazgatóságainak kiküldöttei, továbbá megjelentek a Kassa—Oderbergi és Déli vasút képviselői is.

Pasztercsik János, a Máv. kereskedelmi igazgatója elnökölt a gyűlésen, amelynek tárgya a közvetlen áruforgalom felvételének biztosítása volt Debrecen és Ausztria között.

A kérdéshez számos hozzászólás történt, amelynek során az a vélemény alakult ki, hogy a teherforgalom biztosítása a mai viszonyok között már nem ükölzik akadályokba. A vasutas igazgatósági megbízottak konkrét javaslatokat vittek magukkal, amelyek alapul iognak szolgálni a legközelebbi időben teendő intézkedéseknek.

Az igazgatósági megbízottak ezután még a tarifális kérdésekkel foglalkoztak. Mint értesítünk, a teheráru-forgalomban jelentékeny emelkedés lesz.

Az értekezleten megjelent vasúti igazgatók néhány nap óta tartózkodtak Debrecenben s tanulmányozták a város ipari életét és gyári viszonyait is, amelyek a jövőbeli forgalom lebonyolításánál számításba jönnek.

Az idegen vendégek a déli vonattal elutaztak Debrecenből.

Az ország élelmezése biztosítva van.

Budapesti, május 6. Temple, közéleti-mezési államtitkár az ország élelmezéséről nyilatkozva, kijelentette, hogy ha a külföldön lekötött élelmiszerkészletek is megérkeznek, az ország lakosságának zavartalan élelmezésbiztosítása az új termelési biztosítva van. Hogy pedig a külföldről az élelmiszer szállítmányok megérkeznek az entente misszió garanciája.

(Nemz. Sajtótud.)

Kézrekerült megszökött betörő.

A törvényszéki fogházból szökött el.

A rendőrség már régóta kereste Huvé Kálmán notórius debreceni betörőt és zsebmezőt, aki hónapokkal ezelőtt a debreceni törvényszék fogházából szökött meg.

Huvé Kálmán az oláh megszállás alatt állományon ott sürgőt-forgott a vármegye-híza előt utazási igazolványra várakozó közönség között. Ilyenkor egy-egy vidéki utast fosztott ki. Egy alkalommal elfogták Huvé Kálmánt.

A törvényszék akkor 9 havi fogházra ítélte. Büntetésének kitöltését meg is kezdte s 2 hónapot ült is, de mikor az oláhok a törvényszék fogházában olyan szabad ki- és bejárást honosítottak meg, egy óvatlan pillanatban sikerült Huvénak is megugrani.

Egy hétig Debrecenben bujdosott, aztán Mátészalára ment. A rendőrség megtudta tartózkodási helyét s a napokban Kovács Péter detektív utazott el érte, hogy leleplezze és Debrecenbe szállítsa.

Tegnap érkezett meg a megszökött zsebmező, akit nyomban átadták a kir. gőrszolgálatnak.

Megkezdtek Pécs kiűritését.

Pécs, május 6. Április utolsó hetében hatvannál több közelelti szereplőt, urinőt, diákot tartóztattak le a szerbek politikai okok ürügye alatt. A demarkációs vonalon Pécs körül megkötötték az őrzemeket. A múlt héten Pécsre érkezeti két entente misszió a város kiűritésének megkezdése céljából. (Nemzeti Sajtótud.)

Nem kell a gyász! Bizzunk, remélünk.

A hírek szerint május 6 ra tűztek ki a békeszerződés átadásának idejét. Bármilyen legyen is a választás a magyar ellenjavaslatokra: — nincs okunk kétségbeesni, mert szilárd az erőnk és akaratunk, — hogy újra egységes lesz nemcsak a az ezeréves Magyarország.

A Területvédő Liga a következő táviratot intézte Mark Endre polgármesterhez:

Polgármester, Debrecen.

Békeszerződés híreinek megérkezése után — bármilyen is legyen az — gyászlobogók és jelvények nélkülözöndők, a házakra nemzeti lobogók tűzendők ki, a ruháinkon törhetetlen bizalmunk jeléül zöld lombot viseljünk, diszitésül mindenütt zöld színt alkalmazunk. Fontos, hogy a mozgalom igen nagyszabású legyen. Igy azonnali és legkiterjedtebb intézkedést kérünk minden jótékony egyesület, iskola gyűest tartson. A törvényhatósági közgyűlés tár gyűlésben egyidejűleg irányadó elvek küldetnek. A gyűlések lefolyása nyugodt és büszke, önbizalmunk, fennsőbbsegűnk és acélos akaratunk tanúsága legyen. Területvédő Liga.

A polgármester a tavi a ban foglaltaknak megkezdte intézkedéseket.

A forradalom híradói.

Főtárgya és a törvényszéken.

A debreceni törvényszék büntető tanácsa Bényey Béla elnökelete alatt tegnap tárgyalta a Karolyi-féle forradalom fosztogatóinak bűnügyét.

Mint emlékeztet, 1918. november első napjaiban egész fosztogató bandák alakultak, amlyek tagjai ugy a debreceni, mint a vidéki állomások tengerkocsiját fosztották s az ott felhalmozott árukészleteket ellopták.

Ilyen fosztogató bandát alakított Kovács Ferenc bérkocsitulajdonos is, aki két segédjével Kozma Jánossal és Suba Sándorral pusztították az idegen vagyont. Nagymennyiségű bort, csokoládét, ruha szövetet és más árut szállítottak el a vasúti kocsikból s eladogatták. Ezen a sikeren felbuzdulva szövetszettek Jeney Lajos és Kovács József névű vidéki asszonyokkal, s a falusi állomásokon is raboltak.

A bíróság a lefolytatott főfőgyaláson a beszerzett bizonyítékokból megállapította a bűnösségüket. A déli orakban hirdette ki Bényey elnök az ítéletet: A törvényszék Kozma Jánost 3 évi fegyházra, Kovács Ferencet 2 és fél évi fegyházra, Suba Sándort má fél évi börtönre ítélte. Kovács József és Jeney Lajosné 1—1 évi börtönt kaptak.

Az ítélet ellen a vádlottak fellebbeztek.

Pályázat a debreceni Casinóban felügyelői állással

Ez állásra rokkant nyugdíjas katonaszerep pályázhatnak. — Javadalmazása: lakás (butorzattal) fűtés, világítás és egyezség szerinti illetés. — A pályázatot a Casino igazgatójához kell beadni.

Debrecen egészsége.

A főorvos havi jelentése.

Dr. Tüdös Kálmán városi tisztifőorvos jelentette a közigazgatási bizottság ülésén, hogy a város közegészségi viszonyai áprilisban valamivel kedvezőlenebbek voltak, mint márciusban. Több volt a halálozás, amelynek túlnyomó részét a gümőkór okozta. A meleg idő folytán a gyermekeknek a bélszék és görcsös állapotok léptek fel. — Hevenytüdőbetegségek csekély számban fordultak elő. Megbetegedés történt: hat roncsló toroklob, két számrhurut, tíz bárányhimlő, egy gyermekági láz, öt hasihagymáz, egy vérhas. Halálos végű volt két tifusz, egy vérhas, egy gyermekági láz és egy kiütéses tifusz.

A közegészségre káros hatással van a lakások túlszűfolttsága, az élelmiszerek drágasága, sokszor hiányossága, a külteleken az ázott kutak fertőzött vize és a személtöredékek hiányossága. Több mérszártsék is piszkos volt. Hátrányos a gyermekek egészsége az iskolák túlteltségére is. Szükséges volna a vízvezeték teljes kiöblítése.

A Debreceni Székely Társaság propagandá délutánjai.

Debrecen és a székelység.

A Debreceni Székely Társaság május hó folyamán sorozatos propaganda délutánokat rendez, melynek célja Erdély és a székelység helyzetének megismeretése. A sorozatos előadásokat a református Leánynevelő Intézetnek a Vigszínházban tartandó nagyszabású ünnepsélye f. hó 8 án nyitja meg, melyen Kónc Aurélné, a rel. leánynevelő intézet igazgatója fog beszélni.

A következő délutánokat folyó hó 11, 14, 17 és 21 én tartja a Székely Társaság a vármegyeház dísztermében, melyen előadásokat fognak tartani: Darkó Jenő, R. Kiss István és Tankó Béla egyetemi tanárok s Kovács József, az Erdélyi Menekültügyi Kirendeltség vezetője. Rajtuk kívül a helybeli úri társaságom számos nő és férfi tagja fog szavallatokkal, ének és zene-számokkal szerepelni.

A debreceni közönség már most nagy érdeklődést tanúsít a rendkívüli érdekes sorozatos előadások iránt. A betelnyó tiszta jövedelem az erdélyi menekültek és az Erdélyt folyó propaganda céljait szolgálja.

Az előadásokra szóló belépőjegyek előre váltatók Menzse Henrik sport üzletében (Piac u. 38.) ugyanott kaphatók sorsjegyek is az Erdélyi Jótékonyági Bizottság által gyűjtött festményekre, melyeket a Bizottság a május 21-iki előadás után fog kisorsolni a Vármegyeház dísztermében.

Az újpesti főrabbi és a magyar törvények.

Budapest, május 5. Az újpesti orthodox zsidó hitközség kobeiben évek óta egyenlenség dúl.

A hitközségi tagok túlnyomó része elégedetlen Goldmann József főrabbi működésével és intézkedéseit keresztek. Ezért a főrabbi új előjáróságot választott híveivel, ami ellen a hitközség elöljárósága a kultuszminiszterhez fordult s a miniszter el is rendelte az ügy megvizsgálását.

Többen azt vallották, hogy a főrabbi igazolt a magyar törvények ellen és sokszor hangoztatta, hogy nem igaz zsidó, aki magyar iskolába látja gyermekét. Ellenezte magyar nyelvű zsidó hitoktatók alkalmazását.

A vádakat a rendőrség is meg fogja vizsgálni. (Nemz. Sajtótud.)

Miniszterelnök változás.

Simonyi Semadam vissza akarja adni megbízatását.

Budapest, május 6. A két kormányzópárt közötti ellentétek a kormányzást igen megnehezítik. Simonyi Semadam Sándor tudvalevően csak ideiglenesen vállalta a miniszterelnökséget, míg az országot kiemeli a mozdulatlanágból. Most aztán, hogy a felhatalmazási javaslat törvényerőre emelkedett, a miniszterelnök készült elhagyni állását. Környezetéből kiszivárgott hírek szerint vissza akarja adni miniszterelnöki megbízatását a kormányzónak.

A két kormánypártban erre nyomban megindult a kombináció Simonyi Semadam Sándor utódjára vonatkozólag. — A kizsardapárt a számszerinti többségére és a Tiszántúli választások eredményére is számítana, a maga kebeléből akar miniszterelnököt.

Ezzel szemben a keresztény nemzeti egyesülés pártjához tartozók azt hangoztatják, hogy miután eddig is ebből a pártból kerültek ki a miniszterelnökök, a következő miniszterelnöknek is a keresztény nemzeti egyesülés pártjához kell tartoznia.

A kizsardapártiak úgy számítanak, hogy Ruvinek Gyula jelen égi földművelésügyi miniszter legyen a miniszterelnök, Simonyi Semadam Sándor pedig vegye át a földművelésügyi tárcát. (Nemzet. Sajtótud.)

Ujdonságok.

Felhívás. A városi számvevőség felhívja mindazon szőlős gazdákat, akik az első permtezéshez szükséges rézgálicra az utaványt kiváltották s az árát a házipénztárba befizették, hogy a rézgálic átvétele végett legkésőbb f. hó 8, azaz szombat este 7 óráig a városi Tejközpont pincéhelyiségében jelentkezzenek, mert ezen időn túl az első permtezéshez szükséges rézgálic a további igényt nem tartalmazzák. Városi tanács.

A hazárdjátékosok ellen Bősöböl telefonáltak: A osztrák kormány szigorú rendelkezést hozott a hazárdjátékosok ellen. Százszor koronáig terjedhető büntetéssel és három havi szigorú börtönnel bünteti őket, azonkívül az országból való azonnali kiutasításukat is elrendeli.

Nepcedés. Április havában — Debrecenben a születések száma 253, a halálozásoké 200 volt s így a szaporodás 53 lélek.

Halálra ítélt terrorista. A budapesti kir. büntetőtörvényszék a napokban öszbontástul kötél általi halálra ítélt Jónás Gyula 25 éves géplakatos segédet, aki, mint terrorista a Szamueli által halálra ítéltet végzete ki.

Közalkalmazottak Beszerzési Csoporijának közleményei: Értesítjük tagjainkat, hogy azok részére, kik járandóságukat még el nem vitték, a dahanbevaltó hivatalnál f. hó 7, — pentektől kezdve burgonyát fogunk kiosztani 50 filleres kedvezményes árában.

Hármas hírek Keoskeméten. — Keoskemétről jelentik: Herpai Lajosné keoskeméti asszony a minap három gyermeknek adott egyszerre életet. A gyermekek orvosi megállapítás szerint oosesemők teljes egészségesek. Az mindhárom teljesen egészségesek. Az anya és az hírek felségélyezésére akció indult meg a városban.

Halálra ítélték Szamueli hóherlegényét. A keoskeméti törvényszék Cegléden tárgyaló 6108 tanácsa Farkas Lászlót, aki Szamueli hóherosapatában szolgált, kötél általi halálra ítélte. Az ítéltet kegyelemért fogyamadott.

Házassági statisztika. Április havában Debrecenben hetvenhárom pár lépett házasságra, 35 református, 6 r. kath., 4 izr és 28 vegyes-vallású.

Halálozás. Jézus mondta: „Aki hisz bennem, ha meghal is él”. Ján. 11. 25. — Mély fájdalommal megtört szívvel tudjuk hogy a felejtethetlen drága jó feleség, szerető édes anyja, testvér, sógor, nagynéni és áldott emlékü rokonunk: Pogorisky Béla szül. Ferge Juliánna, f. hó 4-én, délután 5 órakor, életének 36-ik, boldog házasságának 18 ik évében hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt. Kedves halottunkat hazaszállítva f. hó 7-én délután 5 órakor fogjuk az Ispóti-templomban a rel. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után a Várad-utcai temetőben a boldog feltámadás reménye alatt nyugalomra helyezni. Végkiutazás-tételére rokonainkat, barátainkat, valamint a bánatunkban igaz részvétellel osztozókat fájó szívvel meghívjuk. Bánatos szívében örökké élni fogsz! — Bánatos férje Pogorisky Béla. Sirató gyermekei Juliska, Béla, Tibor. Édes anyja özv. Ferge Istvánné szül. Kovács Zsuzsanna. Testvérei János nevével Kiss Juliánával és gyermekei, Erzsébet férjével Kiss Lajossal, István nevével Kovács Katalinnal és gyermekei, Zsuzsanna özv. Nagy Ferencné és gyermekei, József nevével Nagy Juliánával és gyermekei, Eszter özv. Denyeri Sándorné, Mária özv. Orgován Jánosné és gyermeke. Unoka bátyja polgár Német Gábor nevével és gyermekeivel. Nagynéje Kovács Eszter férjével Kántor Józseffel. Sógora Pogorisky Sándor nevével, Pudleiner Ad II nevével Chéna Zsuzsannával. Valamint számos közeli és távoli rokonság nevében is. A temetést G-baner Károly és Tsa. tenekézési int. rendezi, Kossuth-u. 2., városház épület.

Felreértések elkerülése végett értesítjük a város közönségét, hogy ismeretlen egyének a debreceni járókó ifjak neve alatt május 8 án, szombaton este az Arany Bkában állítólag a debreceni házi erdő javára táncestélyt rendeznek. Kijelentjük, hogy debreceni közönségnek a rendezésről semmi tudomása nincsen, annyira, hogy a debreceni közönség által rendezett bálmár a múlt hó 17-én letöltött s a házezrednek 30.000 koronát meghaladó összeget jövedelmezett, tehát a mostani táncestély a debreceni közönség által rendezett nem azonosítható. Debrecen, 1920, május 6. Polgári és Gazdakör elnökség, Piac u. 7.

Az entente-misszió naponja jelentkeznek munkások, kik Skóciába akarnak a misszió útján, mint munkások elszereződni. Tudadjuk az összes érdekeltekkel, hogy semmi név nem nevezendő munkástoborzás folyamában nincs és nem is lesz. Minden ly híresztelés csak rosszakaratu emuek koholmánya. Ezt tudomásvétel végett a munkássággal közöljük. — Debreceni entente misszió.

A Székelyhíd művészpár hangversenye Erdélyért. Nem vásári komédiát, nem kaberét, nem mutatós ultra modern táncokat hírdelünk, hanem valódi értékes vébeli művészestélyre hívjuk össze az ós hajtu város zeneértő, művészet kedvelő közönségét. Bizunk abban, hogy olyan európai hírdő művészek, mint Sz. Marschalkó Rózsa és dr. Székelyhíd Ferenc, teit ház előtt fogjuk ma este a Vigszínházban énekelni. Debrecen társadalmának tanuságát kell ma tenne, hogy ósi hazayományaihoz híven az igazi művészetet pártolja, különösen akkor, mikor az Erdélyből kiűzött véreink segélyezése érdekében a hazaias jótékonyosság színterébe állott. A jótékony celu hangversenyre társadalmunk színterébe már felidőzítéssel is meg-

váltotta jegyeit, de még sokan hiányzanak a névsorból azok közül, kiket ma este ott kellene látnunk. A hangverseny jegyeit ma egész nap és este a Vigszínház pénztára fogja árusítani.

Kegyelem egy halálraítéltnak. A pestvidéki törvényszék, mint rögtön ítélo bíróság Miklós János pillai földmivest halálra ítélte, mert édesatyját kapával agyonverte. A kormányzó a halálbüntetést kegyelemből életfogytig tartó fogházra változtatta át.

Éltelt árdragító. A rendőrség Kiss Erzsébet kenyérsütő asszonyt élesztő árdragítás miatt vonta felelősségre. A rendőrség 30 napi elzárásra és 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

Méhészet kezdő méhészek számára. Házinyul tenyésztés. Fatenyészés és más gazdasági könyvek kaphatók Antalyné Szent Anna és Varga-utca sarok.

Jegyezzünk a Nemzeti Hitelintézet r.-t. részvényeiből, mert közgazdasági életünket, keresztény és nemzeti szellemben kell átalakítani, ha élni akarunk!

Pezsgős füveget vesz a „Török pezsgőgyár”

Legrosszabb nyakkendőt is újja alakítják, Péterfia 53. alatt, udvarban balra.

Tévedések elkerülése végett Végh Gyula, legnagyobb molykár elleni beraktározási vállalata, Piac-utca 4. sz.

Házi ipari tanfolyam. Csipkeverésből, felsőruha és fehérnemű szabás- és varrásból új tanfolyam kezdődik, Dömök Anna, polg. isk. kézm. tanítóné, Miklós-u. 21.

Gyakorlott, jó megjelenésű keresztyén főkönyvelőt keresünk azonnali belépésre.

Ajánlatokat bizonyítványokkal együtt f. hó 10-ig bezárólag kérünk címünkre benyújtani. Gazdasági Takarékpénztár Részv.-társ. Debrecen, Király-utca 2.

Táviratok.

Nem adnak több új gyógyszer-tárra engedélyt.

Budapest, május 6. A munkügyi és népjóléti miniszter leiratban értesítette az országos gyógyszerész-szövetséget, hogy új gyógyszer-tár létesítésére nem adnak ki engedélyt. (N. S.)

A spanyol katolikusok memoranduma.

Madrid, május 6. — A spanyol katolikusok több, mint hatszáz-ezer aláírással ellátott memorandumot nyújtottak be a királynak, — hogy lépjen közbe minden erejével, nehogy a szent földet kiszolgáltatassák a zsidóknak. (Nemzet. Sajtótudósító.)

Tájékoztulás.

Mindazokat, akik a Debreceni Ujság részére közleményeket szántak, felkérjük, hogy kéziratukat mindenkor legkésőbb délután két óráig sziveskedjenek a szerkesztőségbe beiktatni, mert csupán azon közlemények jöhetnek a legközelebbi számban, amelyeket délután két óráig megkapott a szerkesztőség.

Debrecen adózása.

Fizetik az adót.

A pénzügyigazgatóság havi jelentése szerint, amelyet tegnap terjesztett elő a város közigazgatási bizottságában, április havában az állampénztárba befolyt 211.800 kor. egyenasadó, (1919. április havában 760 korona), 186 kor. hadmentességi díj, 13.472 korona jövedelem- és vagyonadó, 4395 kor. hadnyereségadó, 205.343 kor. bélyegjövődék, 245.051 korona jogi illeték, 231.473 kor. dohányjövődék, amiből 1919. április havában egy fillér sem folyt be, 177.374 kor. határvámjövődék, 40.000 kor. lovasztási és italadóból.

A jelentésből kitűnik, hogy a város uralom végén és az oláh megszállás kezdetén a fent megjelölt adókból, amelyekből most mintegy 1.300.000 kor. folyt be, mindössze 787 kor. 25 fill. fizettek s így, érthető, hogy az állampénztár állandóan üres volt.

Színház.

Heti műsor:

Csokonai-színház.

Péntek, bérletszünet, Éva, operett.
Szombat, bérletszünet, Vig özvegy operett Járj Sándor bucsuja.

Vasárnap délután, Stambul rózsája operett Honthy Hannával.
este, Honthy Hanna bucsu felléptével Márványmenyasszony, operett.

Vig-színház.

Péntek, Székelyhíd Ferenc és Marsalkó Rózsai hangverseny.
Szombaton és vasárnap a Dóczy-intézet előadása az erdélyi menekültek javára.

Ma Éva operett kerül színre a Csokonai színházban. A címszerepet Honthy Hanna játssza. Kivülre nagyobb szerepeket játszanak Mackay Magda, — Járj Sándor és Várnai.

Vigözvegy szombaton kerül színre Járj Sándor felléptével. A Címszerepet Honthy, Rosillont Perényi Kálmán a nagyváradi színház tagja játssza.

Székelyhíd Ferenc és Marsalkó Rózsai hangversenye ma lesz a Vigszínházban. Az operaház kiváló művészeinek ez egyetlen hangversenye a szezon kimagasló eseménye lesz. Jegyek a Vigszínház pénztáránál válthatók.

Sport.

Atletikai terminusok. Vonatkozással a M. A. Sz. rendezőre felhívom a helyi egyesületek att. előadóit, hogy a f. évi július 31-ig rendezendő atletikai versenyterminusokat nálam (Péterfia-u. 18. sz.) bejelenteni sziveskedjenek, leg-elsőbb május 15-ig, mert a terminusok összeegyeztetését a M. A. Sz. intézi a bejelentendő adatok alapján. Sennyei, kerületi előadó.

APRÓ HIRDELTEK.

Levelezés

Egy harmincöt éves magános nő megismerkedne házasság céljából magához való jobb iparos emberrel csakis fényképpel ellátott levelet kérék. Lesz még bo doság* jellegű alatt a kiadó. 2406

Ajánlat.

Ki volna hajlandó városi két szobás lakásért, kerti lakást átadni. Cím a kiadóban.*

KALAPOK

térfiaknak velout és filzből FRANK EDENEL megyeház mellett.

VASÁRNAP LESZ

a nagyerdei fürdő-vendéglő ünnepélyes megnyitása Cigányzene hangversenyez.

Kitűnő, izletes ételek, italok szolgáltatnak fel. Tisztelettel: A BÉRLŐ.

THE ANGLO-HUNGARIAN CORPORATION LTD.

ANGOL NYELVÜ gyakorlati kereskedelmi iskolát nyit

Budapestben mindkét nemű magyar állampolgárok részére. — Felvilágosítást ad és előjegyzéseket elfogad a társaság delegatus irodája, Budapest, V. ker. Dorottya-utca 9. sz., telefont 3. sz.

Eladó villatelek

Árany-utca 7., Korlóssy-u. 4. és Poroszlay ut. 1. alatt együttesen mintegy 3000 négyzetméter terület a rajtalevél épület-ekkel és színekkel. Értelmezhetni Egyszerű építkezés vállalati irodában. Telefon szám 610.

TABARIN cipőkrém,

LILIOM fehér cipőtisztító a legkiválóbb!!

Gyártja: Tabarin vegyészeti vállalat, Budapest, VII. Wessely-utca 71. szám. Kereskedelmi irodákban.

Most érkezett áruk!

- Palmgat borok
- Finom likőrök
- Vénarancs
- Ecet
- Gyanta
- Enyv
- Kocsikenőcs
- Porfesték minden színben
- Firnész valódi
- Raffia
- Paririzsineg
- Kékítő
- Kémmáj
- Kémmáj szőlőhöz

legolcsóbb beszerzési forrása Kontsek Gézinál, Kossuth-utca.

Gyakorlott tüzi munkás (kovács) felvételt

Uj. Losonczy János műhely n. Értelmezhetni lehet délután 1-2 óra között.

Fehérneműek és menasszonyi kelenyék varrása a legújabb nyosabban eszközölhető. Berkovits Egnázter 11. 9319

Költözködést fuvarozást fedéres strázsákkal elvállalok bármilyen fuvarozást, vidékre is Kant Aladár Csokonai 9. szám. 9059

Szobát magános urak átadok, levelet „Csendes udvar” jel géré a kiadóba. 9443.

Értelmezhetni. Alant jegyzett részvénytársaság átvette a Kristály vegyészeti, ruhafestő és gőzmosógépek Miskolcon és összes vidéki fiókjait. Felszólítunk mindenkit, kiknek fent ne ezektől bármilyen címen követelésük volna, hogy azt hozzánk három napon belül jelentésük be. Egyben értesítjük a feleket, hogy a gyárban levő teherneműket, melyeket szennyes állapotban átvettünk, kizárjuk és a mai ákban a közel jövőben visszaszolgáltatta j. Kristály Részvénytársaság. 9410

Aki két szobás, konyhás kerli lakáshoz juttat, egy jó hangú gramfont 16 lemezrel adoz, Hatvan-u. 1. sz. II. kapu, Bardóc. 9350

Kereslet.

Arany-estűt, briliánsat, zálogcédlőket ves, meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály, Burgondia-utca 9. 1

Sürgösen keresek kerti lakást konyhakerttel legkésőbb májusra. Cím a kiadóban.*

Ölmet keresünk megvételre. — Cím a kiadóhivatalban.*

Fan sertés kerestetik, köcsön képen. Pacsirta-u. 44.

Elveszett a Reáliskola-u. környékén egy ócska bőrtáska iratokkal, megtalálóját a nyomomban részesül József kir. hg.-u. 26. hűközségi irodában. 9401

Gyakorlott varró lányok felvételtnek Péterfia 15. 9408

Férfi munkában jártas fiatal segéd vagy leány felvételt József kir. hg. utca 28. sz. 9404

Vasalónő kerestetik. Péterfia-u. 63. 9415

Fiatal fűszerkereskedő s gédbármilyen alkalmasat keres, vidékre is elmegy. Belényesi László, Honvéd-u. 9 9411

Ügves mindenféle szöy, ki főzéshez ért, felvételt: k. — Darabos 9. 9421

Tanulók felvételtnek. B. János István képlakos és kőművesi vállalkozó, Nyil-utca 18. 9438

Hentes üzletben üzlet társat keresek, kinek nagyobb összegű befektetése van. — Cím a kiadóban. 9 64

Boroshordót erőfeszítéssel kádat bármilyen nagyságban és mennyiségben állandóan veszek. Fáró György horodgyár, Nap-u. 4. 9259

Jóirású kisasszony üzletüzletbe felvételt, sajátkezű irásbeli ajánlatok személyesen adandók át, ki már üzletben irásbeli teendőket végzett előnyben részesül Felegyházy János. 937.

Önállóan dolgozó varróleányokat magas fizetéssel keres Filöp Mariska, Piac u. 7. 9307

Egy jó családból való leány, ki ház dolgot elvégezze, felvételt. — Horváthné, Lorántfy u. 44. 9136

Jóirású mindenféle főző és szobaleányt keres k Gévayné Szent-Anna 11. 9388

Villanymotort keresek megvételre. Ajánlatok „Villanymotor” jelgéré a kiadóba kéreknek. 9384

Árvaleányt vagy becsülete és gyermektelen övényt állandóan tel ennék, ki egy egyedül élő urnél minden dolgot egyedül végez, ó banásnő, család agnak tki teném, esetleg örokbe is fogadom. Nyil-utca 139. 944

Harisnyakötőle ny felvételt k a szőnő g arna. Ugyanott fejékek és kötések elgadatnak. Pac-utca 32. 9423

Hetlap szétosztása a hetenként felmunkára óvadékkal számolni tudó asszony a kalmazást nyerhet Hunyadi-utca 13. sz. r-kesztőség. 9438

Tiszteoságos bejárónő sürgösen felvételt. Bárti-u. 3. 9432

40 kgr. szép fokhagyma olcsón eladó. Péterfia 54. 9427

Ragasztót aki szab is, jó tűzőt és tanuló lányt tűzéshez felvesz. Szűcs, Hatvan-u. 1. 9431

Gépész erdélyi menekült, nyári cséplést keres. javítást is elvállalok bárhol, kérem a géptu a donosoknak szives partitóságát Polacsek Lajos Csapó utca 98. 9433

Eladás.

Allo írósztal, testákos hordó eladók. Cím a kiadóhivatalban.*

Eladó egész új hímzett ágyszőnyök, gummiabátok, bluzok, női tavaszi kabátok, egy pebellyel bélelt paplan, varrógép, egy szalon asztal, hengeres magurlo és ruhafacsaró, Kossuth utca 22. Debuton. 9407

Eladó egy teljesen új sarga bagaria 35 női felő 6 Ugyanott instructor felső kereskedelmista kerestetik. Kölesy 22. 9403

Eladó egy zöld plüss szalon garnitúra, egy szép nagy takórral. Csömöte-u. 6. 9405

Hamisítogakat töröltet is veszek!

Tamás A. József kir. herc.-u 10

Eladó 60 holdnyi fekete homok szőlő. Haszáló 4 hold szőlővel, B-gamér határban, 90 hold pedig bérbeadó. Megbízott Patáky, Csapó-utca 19 keresztút. 9429

Ház eladó Teleki-utca nagytelek, több rendbeli lakással, melyből 2 nagyszobás beköltözhető. Patáky, Csapó 19. keresztút. 9428

Eladó 2 szoba hutor. Megtekinthető délután 3 órától. Péterfia 64. 9369

Eladó egy szép baras fejős tehén, tenyésztésre igen alkalmas. Értelmezhet Szapannos-utca 19. szám. 9347

Eladó boroshordó, kád, ajtó, ablak, abroncs, 1 tra, falifogas. Libakert utca 14. 9425

Antik empire könyvtárakrany, oseresnyeva, d óf batéttal eladó. Simonfy-ut 24. — Megtekinthető déltől estig. 9426

Elegáns fehér gyermekkoszt eladó. Darabos 61. uvar. 9440

Vasszonlepedő két darab eladó. Kossuth utca 40. 9430

Írógép látható irasu, keményfa írósztal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 9437

Rendkívül elegáns fehér nadrág csikós angol szővelből vadonatúj, ugyszintén fehér 41-es vasonatúj tenisz bór cipő eladó. Késses-utca 46. Szövegűl. 9417

Allo használt fehér greenadin ruha eladó. Marthy 33. szám alatt. 9419

Eladó 2 db. 6 hónapos süldő malac. Csapó-utca, Kistalud 17. 9418

Eladó külső, belső kerékpár gummi és konyhakerti palánták. Török Bálint-u. 24. 9397

Eladó 1 pár új sarga bagaria francia cipő 41-es. Arany János-u. 18. 9398

Tentésrakett új eladó. Simonfy-utca 2-b. II emelet.

Eladó szegényes szoba és konyha butorok, starrak. — Csillag-utca 88. 9420

Rakettek, daráló és mörz ológép, tányérmérleg, vasúst. — mosó és sütő eszközök, kárpitosolt szék, lámpa őrsek, hályhaellenzők eladók. Simonfy ut 13. 9400

Eladó 2 nyári ruha női. Kossuth-utca 9. I. emelet. 9399

Eladó egy gyalupad. Értelmezhet 33. 9396